

Wymagania edukacyjne z języka polskiego dla klasy 2 branżowej szkoły I stopnia 2024/2025

Układ wymagań odpowiada układowi podręcznika „To się czyta” z wydawnictwa Nowa Era. Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

Szarą czcionką oznaczono zagadnienia, które stały się fakultatywne po wprowadzeniu zmian w podstawie programowej w 2024 r.

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
2. Relacje międzyludzkie w zmieniającym się świecie	- określić temat tekstu <i>Kosmopolityzm. Etyka w świecie obcych</i>	- posługiwać się pojęciami <i>obywatelstwo</i> i <i>narodowość</i> w wypowiedzi ustnej i pisemnej	- uzasadnić własną opinię o relacjach międzyludzkich w zmieniającym się świecie	- wskazać korzyści z globalnej współpracy ludzi we współczesnym świecie	- omówić różne aspekty tożsamości człowieka: samoświadomość, cechy wspólne z różnymi grupami i społecznościami
3. Człowiek wobec ojczyzny w Hymnie do miłości ojczyzny Ignacego Krasickiego	- wskazać ramy czasowe epoki oświecenia	- określić tematykę utworu Ignacego Krasickiego <i>Hymn do miłości ojczyzny</i>	- podać informacje o życiu i twórczości Ignacego Krasickiego	- scharakteryzować w zwięzły sposób literaturę i sztukę epoki oświecenia - rozpoznać cechy gatunkowe hymnu	- zredagować wypowiedź pisemną na temat obowiązków patrioty w epoce oświecenia oraz współcześnie
4. O komplikacjach związanych z tożsamością narodową	- określić tematykę tekstu Huberta Klimko- -Dobrzanieckiego <i>Grecy umierają w domu</i>	- określić elementy świata przedstawionego w utworze	- poprawnie posługiwać się terminem <i>narracja</i> - rozpoznać typ narracji w utworze <i>Grecy umierają w domu</i>	- scharakteryzować problemy bohatera tekstu związane z tożsamością narodową	- omówić sposoby przedstawiania narodowych cech bohaterów w wybranych utworach literackich i tekstach kultury
5. Wyobcowanie młodych ludzi	- wymienić problemy młodych ludzi opisane w tekście Joanny Jagiełło <i>Kawa z kardamonem</i>	- ocenić zachowania bohaterów utworu <i>Kawa z kardamonem</i>	- zredagować zaproszenie w formie e-maila, smsa lub postu	- rozpoznać w tekście elementy języka środowiskowego	- sformułować zasady zachowania w grupie rówieśniczej w różnych sytuacjach

6. Człowiek i nałóg w satyrze <i>Pijaństwo</i> Ignacego Krasickiego	- określić tematykę utworu Ignacego Krasickiego <i>Pijaństwo</i>	- zredagować streszczenie satyry <i>Pijaństwo</i>	- wymienić cechy satyry jako gatunku literackiego	- ocenić postawy szlachty ukazane w satyrze <i>Pijaństwo</i>	- omówić kontekst kulturowy utworu Ignacego Krasickiego
7. Redagujemy notatkę	- rozpoznać notatkę jako formę wypowiedzi	- wymienić cechy notatki - przekształcić przykładowy tekst w zwięzłą notatkę	- opracować notatkę w wybranej formie graficznej, np. tabeli, schematu, mapy myśli	- zredagować notatkę syntetyzującą dotyczącą epoki oświecenia	- sporządzić notatkę syntetyzującą z dowolnej lektury
8. Podsumowanie – człowiek wobec innych ludzi	- wymienić przykłady utworów epoki oświecenia	- określić tematykę przykładowych utworów epoki oświecenia	- przedstawić charakterystykę epoki oświecenia w polskiej kulturze	- zdefiniować gatunki literackie: hymn, satyrę	- uzasadnić twierdzenie, że literatura oświeceniowa <i>uczy, bawiąc</i>
9., 10. Style języka	- poprawnie posługiwać się terminem <i>styl językowy</i>	- wyróżnić style językowe: potoczny, naukowy, urzędowy, retoryczny, artystyczny	- przyporządkować przykładowe fragmenty tekstów do odpowiednich stylów językowych - wskazać elementy stylu urzędowego, naukowego i potocznego w wybranym tekście	- poprawnie stosować różne style językowe w zależności od sytuacji komunikacyjnej	- poprawić usterki stylistyczne w wypowiedziach ustnych i pisemnych
11. Redagujemy protokół	- rozpoznać protokół jako formę wypowiedzi	- wymienić elementy składowe protokołu	- przygotować protokół z zebrania społeczności szkolnej, np. samorządu klasowego	- zredagować na podstawie notatki protokół z dowolnego wydarzenia	- wskazać sytuacje branżowe lub zawodowe, w których niezbędne jest sporządzanie protokołu
12. Buntownicy we współczesnym społeczeństwie	- określić temat tekstu Tadeusza Palecznego <i>Kontestacja. Formy buntu we współczesnym społeczeństwie</i>	- wskazać przejawy buntu młodych opisane w tekście Tadeusza Palecznego	- wyjaśnić termin <i>kontestacja</i> przy pomocy odpowiedniego słownika - przedstawić własną opinię o różnych formach buntu młodych	- scharakteryzować buntownika: wybraną postać rzeczywistą lub fikcyjną – np. literacką, filmową	- zredagować notatkę na temat dowolnego wydarzenia wyrażającego protest, z wykorzystaniem różnych źródeł informacji
13., 14. Bunt i siła młodych ludzi w <i>Odzie do młodości</i> Adama Mickiewicza	- wskazać ramy czasowe epoki romantyzmu - wymienić twórców polskiego romantyzmu	- przedstawić podstawowe informacje o literaturze romantyzmu	- zaprezentować informacje o życiu i twórczości Adama Mickiewicza	- wskazać cechy gatunkowe ody - omówić najważniejsze cechy bohatera romantycznego –	- podać przykłady tekstów kultury zawierających motyw kontrastu świata

		- określić tematykę <i>Ody do młodości</i> Adama Mickiewicza	- omówić motyw buntu młodych w utworze Adama Mickiewicza	buntownika, indywidualisty	młodych i starszego pokolenia
15. Wygląd – wyrazem buntu młodych?	- określić tematykę tekstu <i>Mirror, mirror</i> - poprawnie posługiwać się terminami: <i>powieść, narrator</i>	- omówić przeżycia i emocje bohaterki tekstu <i>Mirror, mirror</i>	- wymienić sposoby wyrażania buntu młodych ludzi wobec świata dorosłych ukazane w utworze <i>Mirror, mirror</i>	- sformułować odpowiednie argumenty i wykorzystać je w dyskusji na temat: <i>Co jest ważniejsze – wygląd czy osobowość?</i>	- wskazać w wybranych tekstach kultury różne przykłady wyrażania osobowości przez młodych ludzi
16. Bunt czy przystosowanie?	- określić elementy świata przedstawionego w powieści Anny Kańtoch <i>Tajemnica godziny trzynastej</i>	- wymienić problemy młodych ludzi opisane w tekście Anny Kańtoch	- określić zasady obowiązujące w szkole i w otoczeniu bohaterki utworu <i>Tajemnica godziny trzynastej</i>	- ocenić postawę bohaterki utworu Anny Kańtoch	- sformułować wypowiedź o korzyściach i kosztach wyrażania własnego zdania w różnych sytuacjach życiowych
17. Konflikt dwóch wizji świata w <i>Romantyczności</i> Adama Mickiewicza	- zrelacjonować treść utworu Adama Mickiewicza <i>Romantyczność</i>	- scharakteryzować bohaterów ballady <i>Romantyczność</i>	- wymienić cechy ballady jako gatunku literackiego na przykładzie utworu Adama Mickiewicza	- wyjaśnić, na czym polegają dwie wizje świata ukazane w utworze Adama Mickiewicza	- ocenić aktualność zasady: <i>Miej serce i patrzaj w serce!</i>
18., 19. Redagujemy rozprawkę	- określić budowę rozprawki jako formy wypowiedzi	- posługiwać się terminami: <i>argument, teza, hipoteza</i> - formułować argumenty potwierdzające wybraną tezę lub hipotezę	- zredagować wstęp i zakończenie rozprawki - stworzyć logiczny plan przykładowej rozprawki	- przygotować rozprawkę na wybrany temat	- zredagować rozprawkę na temat: <i>Być romantykiem czy realistą?</i>
20. Podsumowanie – bunt w epoce romantyzmu i współcześnie	- określić tematykę <i>Ody do młodości</i> oraz <i>Romantyczności</i> Adama Mickiewicza	- przedstawić utwory romantyczne, w których pojawia się motyw buntu młodych	- uzasadnić, że Adam Mickiewicz jest typowym przedstawicielem epoki romantyzmu	- przeanalizować motyw buntu młodych ludzi w wybranych utworach literackich	- uzasadnić, że <i>Oda do młodości</i> jest manifestem pokolenia epoki romantyzmu
21. Styl potoczny	- rozpoznać styl potoczny w przykładowej wypowiedzi	- odróżnić słownictwo oficjalne od potocznego	- odróżnić słownictwo neutralne od słownictwa	- poprawnie stosować styl potoczny	- ocenić negatywnie proces wulgaryzacji języka

	- unikać wulgaryzmów w wypowiedziach	- wskazać cechy stylu potocznego	nacechowanego emocjonalnie	w wypowiedziach ustnej i internetowej	
22. Uczucia i przeżycia w wieku dorastania	- określić temat utworu <i>Krzyk</i> Jordiego Sierry i Fabry	- podać przykłady pozytywnych i negatywnych emocji i uczuć - ocenić negatywnie zjawisko hejtu w internecie	- nazwać emocje i uczucia bohaterki utworu <i>Krzyk</i>	- zredagować wpis do pamiętnika dotyczący emocjonującego dnia	- uczestniczyć w dyskusji na temat wyrażania emocji w internecie
23. Smutek w wierszu Adama Mickiewicza	- podać temat wiersza Adama Mickiewicza <i>[Polały się łzy me czyste, rześiste...]</i>	- określić wiersz <i>[Polały się łzy me czyste, rześiste...]</i> jako podsumowanie życia poety	- wskazać środki stylistyczne zastosowane w utworze Adama Mickiewicza - poprawnie posługiwać się terminami: <i>podmiot liryczny, sytuacja liryczna, wers, rym, anafora, epitet, metafora</i>	- wypowiedzieć się na temat liryków lozańskich Adama Mickiewicza, wskazując okoliczności ich powstania oraz cechy szczególne na tle wcześniejszej twórczości poety	- wyjaśnić, dlaczego utwór Adama Mickiewicza można określić jako <i>wiersz-płacz</i>
24. Przeżycia człowieka tułacza w Hymnie Juliusza Słowackiego	- określić tematykę <i>Hymnu</i> Juliusza Słowackiego	- przedstawić podstawowe informacje o życiu i twórczości Juliusza Słowackiego - wskazać twórcę jako przedstawiciela epoki romantyzmu	- określić uczucia i przeżycia podmiotu lirycznego wyrażone w <i>Hymnie</i>	- odszukać środki artystyczne zastosowane w <i>Hymnie</i> Juliusza Słowackiego - określić rolę środków artystycznych użytych w wierszu	- wskazać w <i>Hymnie</i> Juliusza Słowackiego uniwersalne refleksje dotyczące życia człowieka
25. Obraz życia artysty w filmie Pedra Almodóvara	- wymienić najważniejsze cechy recenzji jako formy wypowiedzi – na przykładzie recenzji filmu <i>Ból i blask</i>	- określić doświadczenia i uczucia bohatera filmu opisane w tekście	- odróżnić w recenzji informacje o dziele filmowym od opinii jej autorki	- zredagować recenzję wybranego filmu	- zinterpretować tytuł filmu <i>Ból i blask</i>
26. Uczucia i rozum, natura i ludzie w wierszu Cypriana Kamila Norwida <i>W Weronie</i>	- określić temat wiersza Cypriana Kamila Norwida <i>W Weronie</i>	- podać podstawowe informacje o życiu i twórczości Cypriana Kamila Norwida	- omówić motyw tragicznej miłości pojawiający się w wierszu <i>W Weronie</i> - rozpoznać w utworze Cypriana Norwida	- zinterpretować metafory zawarte w wierszu <i>W Weronie</i>	- wskazać i uzasadnić podobieństwa między utworami <i>W Weronie</i> Cypriana Kamila Norwida i <i>Romantyczność</i> Adama Mickiewicza

		- określić poetę jako przedstawiciela epoki romantyzmu	nawiązania do tragedii Williama Szekspira		
27. O sztuce panowania nad emocjami	- określić temat i główną myśl tekstu Judith Orloff <i>Wolność emocjonalna</i>	- wyjaśnić, na czym polega wolność emocjonalna w opinii autorki tekstu	- wskazać fragmenty tekstu <i>Wolność emocjonalna</i> typowe dla poradnika	- wymienić i omówić korzyści z rozwijania wolności emocjonalnej opisane w tekście	- sformułować własną opinię na temat wpływu emocji na zachowanie człowieka
28. Formy wypowiedzi: definicja słownikowa, hasło encyklopedyczne	- wyróżnić definicję słownikową i hasło encyklopedyczne w dowolnym słowniku i dowolnej encyklopedii	- poprawnie posługiwać się terminami: <i>słownik, encyklopedia, definicja słownikowa, hasło słownikowe, hasło encyklopedyczne</i>	- określić, z jakich elementów składa się definicja słownikowa - wskazać różnice między hasłem słownikowym a hasłem encyklopedycznym	- stworzyć propozycje definicji słownikowych wybranych wyrazów - wyjaśnić, dlaczego należy zachować krytycyzm wobec źródeł internetowych, np. Wikipedii	- utworzyć hasło encyklopedyczne na podstawie wiarygodnych źródeł
29. Podsumowanie – uczucia w poezji romantycznej i we współczesnej kulturze	- określić tematykę poznanych wierszy poetów romantycznych	- określić uczucia ukazane w wierszach <i>[Polały się łzy me czyste, rześiste...]</i> Adama Mickiewicza oraz <i>Hymn [Smutno mi, Boże!]</i> Juliusza Słowackiego	- odszukać środki stylistyczne w wybranym wierszu z epoki romantyzmu	- wyjaśnić, dlaczego romantyzm można nazwać <i>epoką serca</i>	- zinterpretować wybrany wiersz Juliusza Słowackiego lub Cypriana Kamila Norwida
30., 31. Język w internecie	- wskazać charakterystyczne elementy wypowiedzi internetowych, np. skróty, emotikony, memy	- ocenić zjawisko hejtu w internecie i rozumieć jego konsekwencje - odpowiednio reagować na przejawy agresji językowej w internecie	- stosować zasady redagowania e-maili w zależności od celu i odbiorcy wypowiedzi - krytycznie oceniać wiadomości w internecie i weryfikować je na podstawie wiarygodnych źródeł informacji	- odszukać przykłady zastosowania różnych stylów języka w wypowiedziach internetowych	- zaproponować podczas dyskusji sposoby zapobiegania zjawisku hejtu w internecie
32. O pięknie zwycięstw i porażek	- wskazać temat i główną myśl utworu Elliota Aronsona	- określić tekst Elliota Aronsona jako przykład tekstu autobiograficznego	- określić typ narracji w utworze Elliota Aronsona	- podać przykłady utworów biograficznych i autobiograficznych	- wskazać i uzasadnić, co łączy postawę życiową autora tekstu z etyką stoicką

			- wskazać elementy autobiograficzne w tekście		
33. Człowiek pokonany przez los w noweli Bolesława Prusa <i>Z legend dawnego Egiptu</i>	- zaprezentować podstawowe informacje o epoce pozytywizmu (czas trwania, najważniejsi twórcy)	- wyróżnić elementy świata przedstawionego w noweli <i>Z legend dawnego Egiptu</i>	- wskazać najważniejsze tematy literatury pozytywizmu i przykłady utworów z tego okresu - wymienić cechy gatunkowe noweli na podstawie utworu Bolesława Prusa	- scharakteryzować postaci Ramzesa i Horusa - wyjaśnić, czym różnią się koncepcje władzy reprezentowane przez Ramzesa i Horusa	- wyjaśnić termin <i>parabola</i> - wskazać elementy paraboli w noweli Bolesława Prusa
34., 35. <i>Potop</i> Henryka Sienkiewicza jako powieść „ku pokrzepieniu serc”	- wskazać elementy świata przedstawionego w poznanych fragmentach <i>Potopu</i> Henryka Sienkiewicza	- przedstawić podstawowe informacje o życiu i twórczości Henryka Sienkiewicza - określić tło historyczne powieści <i>Potop</i>	- zredagować streszczenie fragmentu powieści <i>Potop</i> - wskazać archaizmy w wybranym fragmencie powieści Henryka Sienkiewicza - uzasadnić, że <i>Potop</i> jest powieścią historyczną	- zinterpretować stwierdzenie, że powieść Henryka Sienkiewicza powstała „ku pokrzepieniu serc” - scharakteryzować wybranego bohatera <i>Potopu</i>	- zredagować wypowiedź pisemną na temat przemiany wewnętrznej Kmicica
36. Człowiek i reżim polityczny	- określić temat utworu Ele Fountain <i>Uciekinier</i>	- wymienić przyczyny decyzji bohaterów powieści o ucieczce z kraju	- omówić realia życia codziennego w państwie totalitarnym ukazane we fragmencie powieści <i>Uciekinier</i> - scharakteryzować bohaterów utworu	- zredagować opowiadanie o dalszych losach bohaterów utworu <i>Uciekinier</i>	- podać przykłady wpływu systemu politycznego na życie ludzi ukazane w wybranych tekstach prasowych, filmach, utworach literackich
37. Zwycięzcy czy zwyciężeni? O noweli <i>Gloria victis</i> Elizy Orzeszkowej	- wskazać temat i tło historyczne noweli <i>Gloria victis</i>	- określić elementy świata przedstawionego w utworze: czas, miejsce akcji, bohaterów, wydarzenia oraz typ narracji	- wyjaśnić, dlaczego utwór <i>Gloria victis</i> stanowi hołd dla poległych w powstaniu styczniowym	- określić rolę przyrody i sposób jej przedstawienia w noweli Elizy Orzeszkowej	- odszukać motyw powstania styczniowego w utworach literackich i innych tekstach kultury

			- wyjaśnić znaczenie tytułu noweli Elizy Orzeszkowej		
38., 39. Redagujemy opinię i skargę	- rozpoznać opinię i skargę jako formy wypowiedzi	- wskazać najważniejsze elementy opinii i skargi - oceniać krytycznie przykładowe opinie na forach internetowych	- zredagować opinię o dowolnym produkcie, wybranej usłudze lub firmie - napisać skargę	- przekształcić tekst skargi tak, aby wyeliminować słownictwo nacechowane emocjonalnie i agresję słowną	- napisać odpowiedź na przykładową opinię lub skargę dotyczącą działania firmy
40. Podsumowanie – człowiek pokonany i niepokonany w literaturze pozytywizmu i w utworach współczesnych	- wymienić przedstawicieli literatury pozytywizmu oraz przykładowe utwory z tego okresu	- określić tematykę poznanych utworów literackich epoki pozytywizmu	- przedstawić cechy noweli i powieści historycznej na dowolnych przykładach	- omówić zwycięstwa i klęski bohaterów wybranych utworów epoki pozytywizmu	- uzasadnić znaczenie literatury pozytywizmu dla zachowania wartości narodowych – na wybranych przykładach
41. Język reklamy	- podać przykłady różnych form reklamy	- stworzyć przykładowe hasła reklamowe - krytycznie ocenić przykładową reklamę telewizyjną, prasową, internetową	- wskazać różne style języka w tekstach reklamowych	- poprawnie posługiwać się pojęciami <i>perswazja</i> , <i>manipulacja</i> w wypowiedziach na temat reklamy	- wskazać reklamy, w których zastosowano manipulację - uzasadnić, dlaczego wskazane reklamy zawierają manipulację
42. Współczesny człowiek i natura w piosenkach i działaniach artystycznych	- podać przykłady tekstów kultury, w tym piosenek, o tematyce ekologicznej	- określić tematykę i główną myśl artykułu <i>Evergreeny w obronie przyrody</i>	- przygotować wypowiedź dotyczącą znaczenia działań proekologicznych - zaprezentować przygotowaną wypowiedź	- wskazać dowolne dzieło artystyczne łączące sztukę z przyrodą	- omówić przykładowe działania artystyczne związane z ekologią
43. Górski pejzaż w wierszu Kazimierza Przerwy-Tetmajera <i>Melodia mgieł nocnych</i>	- przedstawić podstawowe wiadomości o Młodej Polsce (czas trwania, twórcy)	- wymienić najważniejsze tematy literatury młodopolskiej - omówić sposób ukazania przyrody	- wskazać środki artystyczne zastosowane w utworze	- zredagować opis krajobrazu - poprawnie posługiwać się terminami: <i>Młoda Polska</i> , <i>modernizm</i> , <i>impresjonizm</i> ,	- odszukać w różnych źródłach, w tym multimedialnych, informacje o sztuce modernizmu

		w wierszu <i>Melodia mgieł nocnych</i>		ekspresjonizm, symbolizm, dekadentyzm w wypowiedzi na temat literatury epoki	
44., 45., 46. Obraz wsi w <i>Chłopach</i> Władysława Stanisława Reymonta	- scharakteryzować świat przedstawiony w <i>Chłopach</i> : czas, miejsce akcji, bohaterów oraz główne wątki powieści	- omówić obraz życia wsi na początku XX w. na podstawie fragmentów powieści <i>Chłopi</i>	- omówić związki człowieka ze zmieniającą się przyrodą ukazane w <i>Chłopach</i>	- wskazać środki artystyczne zastosowane we fragmencie powieści <i>Chłopi</i>	- zaprezentować i omówić przykłady utworów literackich i innych tekstów kultury podejmujących temat wsi i życia jej mieszkańców
47. Człowiek przeciwko naturze i w jej obronie	- określić tematykę poznanego fragmentu utworu Marka Janczyka <i>Antonówka</i>	- wskazać różne postawy ludzi wobec środowiska naturalnego ukazane w tekście Marka Janczyka	- ocenić postępowanie bohaterów tekstu	- przygotować argumenty do dyskusji na temat: <i>Czy warto reagować na niszczenie środowiska?</i>	- uczestniczyć w dyskusji na temat aktywności młodych ludzi na rzecz ochrony środowiska
48. Natura jako wzór dobrego życia – o wierszu Leopolda Staffa <i>Ogród przedziwny</i>	- określić tematykę wiersza Leopolda Staffa <i>Ogród przedziwny</i>	- przedstawić podstawowe informacje o życiu i twórczości Leopolda Staffa	- określić sytuację liryczną w wierszu <i>Ogród przedziwny</i>	- zinterpretować symbolikę zastosowaną w utworze <i>Ogród przedziwny</i>	- zaprojektować i wykonać multimedialną ilustrację do wiersza Leopolda Staffa
49. Wizja świata po katastrofie	- wskazać elementy świata przedstawionego w utworze <i>Życie, które znaliśmy</i>	- wymienić skutki kosmicznej katastrofy dla życia ludzi ukazane w tekście	- uzasadnić, że poznany fragment powieści <i>Życie, które znaliśmy</i> ma formę dziennika	- zaprezentować i omówić przykłady utworów literackich, filmów, seriali, gier komputerowych ukazujących pesymistyczne wizje przyszłości	- zredagować zapisy z dziennika dotyczące życia w świecie po kosmicznej katastrofie
50. Pisownia wyrazów wielką i małą literą	- przedstawić podstawowe zasady pisowni wielką i małą literą	- stosować zasady pisowni nazw geograficznych	- poprawnie zapisywać tytuły dzieł literackich i filmowych	- stosować zasady poprawnej pisowni zaimków w tekstach użytkowych	- uzasadnić pisownię zaimków wielką lub małą literą w listach oraz formach komunikacji internetowej
51. Podsumowanie – człowiek i natura w literaturze	- przedstawić najważniejsze informacje o Młodej Polsce	- określić tematykę poznanych utworów okresu modernizmu	- omówić związki człowieka z naturą ukazane w wybranym utworze młodopolskim	- zinterpretować wybrany wiersz poety z okresu Młodej Polski	- omówić relacje człowieka z przyrodą we współczesnym świecie – na przykładzie

i sztuce z okresu Młodej Polski i współczesnej					wybranych tekstów kultury
52., 53. Rodzaje stylizacji językowej	- rozpoznać stylizację językową w przykładowym tekście	- wymienić rodzaje stylizacji językowej	- wskazać w tekstach zabiegi służące archaizacji i stylizacji gwarowej - wyjaśnić na wybranym przykładzie, na czym polega kolokwializacja	- odszukać fragment dowolnego utworu zawierający elementy stylizacji gwarowej	- wymienić utwory literackie lub słowno- -muzyczne, w których występuje stylizacja na język używany w wybranym środowisku
54. Miasto przyjazne dla mieszkańców	- określić główną myśl artykułu <i>Polska betonoza</i>	- wymienić cechy współczesnego miasta opisane w tekście	- odróżnić w artykule prasowym informacje od opinii	- wyjaśnić pojęcie <i>betonoza</i> - omówić wpływ zjawiska „betonozy” na życie mieszkańców miasta	- odszukać w różnych źródłach, w tym internetowych, przykłady sztuki ulicznej - ocenić rolę odszukanych przykładów street artu w przestrzeni miejskiej
55. Miasto w poezji i sztuce dwudziestolecia międzywojennego – o Gmachach Juliana Przybosa	- przedstawić podstawowe wiadomości o dwudziestoleciu międzywojennym (czas trwania, tło historyczne, twórcy)	- wymienić najważniejsze tematy literatury dwudziestolecia międzywojennego - określić sposób przedstawienia miasta w wierszu <i>Gmachy</i>	- odszukać i nazwać środki artystyczne użyte w utworze	- podać przykłady miast przyszłości przedstawionych w wybranych filmach - omówić kierunki i tendencje występujące w sztuce dwudziestolecia międzywojennego: kubizm, abstrakcjonizm, surrealizm	- odszukać w różnych źródłach przykłady awangardowych dzieł okresu międzywojennego
56. Miejskie przyjemności w utworze Elizabeth Gilbert	- określić temat fragmentu powieści <i>Jedz, módl się, kochaj</i>	- wskazać narratora powieści - scharakteryzować narratora powieści	- zrelacjonować miejskie wędrowki opisane we fragmentie powieści	- opisać ulubione miejsce w wybranym mieście	- odszukać w różnych źródłach informacje o słynnych metropoliach i życiu ich mieszkańców

<i>Jedź, módl się, kochaj</i>					
57. Poeta i miasto w wierszu Juliana Tuwima <i>Do krytyków</i>	- przedstawić najważniejsze informacje o twórczości Juliana Tuwima	- określić tematykę i nastrój wiersza <i>Do krytyków</i>	- wskazać środki artystyczne zastosowane w utworze	- uzasadnić, że wiersz <i>Do krytyków</i> stanowi manifest poetycki Juliana Tuwima	- wymienić piosenki napisane do wierszy i słów Juliana Tuwima oraz wykonawców tych utworów - sformułować opinię na temat piosenek stworzonych do tekstów poety
58. Miasto z różnych perspektyw	- określić temat fragmentu utworu <i>Papierowe miasta</i>	- omówić dwa sposoby postrzegania miasta przedstawione w tekście	- wyjaśnić tytuł utworu <i>Papierowe miasta</i>	- wypowiedzieć się na temat zmian, które należy przeprowadzić w danej miejscowości	- zredagować opis miejscowości widzianej z wybranej perspektywy
59. Pisownia łączna, rozdzielna i z łącznikiem	- wskazać zasady pisowni łącznej i rozdzielnej części <i>by</i> , przeczenia <i>nie</i> oraz przedrostków	- poprawnie zapisywać częśćkę <i>by</i> i przeczenie <i>nie</i> z różnymi częściami mowy	- poprawnie zapisywać przymiotniki złożone	- wyjaśnić i stosować zasady pisowni wyrazów z użyciem łącznika	- utworzyć słowniczek dwuczłonowych wyrazów związanych z przyszłymi pracą i zawodem
60. Podsumowanie – miejskie opowieści w poezji dwudziestolecia międzywojennego i w kulturze współczesnej	- wymienić najważniejsze tematy poezji dwudziestolecia międzywojennego - podać przykłady utworów z okresu dwudziestolecia międzywojennego	- wymienić poetów dwudziestolecia międzywojennego - przedstawić informacje o twórczości jednego z wymienionych twórców	- omówić obraz miasta ukazany w wybranym wierszu z okresu dwudziestolecia międzywojennego	- wypowiedzieć się na temat wybranego filmu lub serialu podejmującego temat miasta	- określić stosunek poetów dwudziestolecia międzywojennego do miasta i osiągnięć cywilizacyjnych
61. Związki frazeologiczne i ich pochodzenie	- rozpoznać przykładowe związki frazeologiczne	- korzystać ze słownika frazeologicznego	- wyjaśnić znaczenie przykładowych związków frazeologicznych pochodzących z mitologii, Biblii,	- wymienić różne źródła związków frazeologicznych	- wskazać związki frazeologiczne pochodzące z wybranych tekstów kultury

			literatury, reklamy, języka potocznego		
62. Człowiek w sytuacji kryzysowej w powieści Paula Hardinga <i>Enon</i>	- określić elementy świata przedstawionego w utworze <i>Enon</i> : miejsce i czas akcji, bohaterów, wydarzenia	- poprawnie posługiwać się w wypowiedzi na temat utworu terminami: <i>narrator, narracja pierwszoosobowa, powieść</i>	- wskazać narratora utworu - scharakteryzować narratora utworu	- omówić przeżycia i uczucia bohatera powieści <i>Enon</i>	- scharakteryzować przeżycia i zachowania człowieka w sytuacji kryzysowej – na podstawie dowolnego utworu literackiego lub filmowego
63. Człowiek bezbronny w wierszu Kazimierzy Iłakowiczówny <i>Obrona</i>	- wskazać temat wiersza <i>Obrona</i>	- określić przeżycia i uczucia podmiotu lirycznego wiersza <i>Obrona</i>	- wskazać ukazane w wierszu zjawiska, wobec których człowiek jest bezbronny	- określić sposoby wyrażania emocji i przeżyć podmiotu lirycznego	- zinterpretować wiersz <i>Obrona</i> i wyjaśnić jego tytuł
64. Doświadczenie świata po śmierci bliskiej osoby w powieści Rok szczura	- zrelacjonować treść fragmentu powieści <i>Rok szczura</i>	- wypowiedzieć się na temat przeżyć bohaterki utworu <i>Rok szczura</i>	- omówić postawę bohaterki wobec tragedii rodzinnej	- określić sposoby ukazania w utworze traumatycznego doświadczenia śmierci bliskiej osoby	- wskazać utwory dotyczące postawy człowieka wobec utraty bliskich - omówić wybrane utwory podejmujące temat utraty bliskich
65. Miłość i zazdrość w wierszu Jana Lechonia	- określić tematykę wiersza Jana Lechonia <i>Zazdrość</i>	- przedstawić informacje o Janie Lechoniu jako współtwórcy grupy poetyckiej Skamander	- odszukać w wierszu epitety i porównania oraz określić ich funkcje	- omówić motywy niespełnionej miłości i śmierci w poezji Jana Lechonia	- opisać obraz Edvarda Muncha <i>Zazdrość</i> - wyjaśnić, czy dzieło Edvarda Muncha mogłoby być dobrym kontekstem interpretacyjnym dla wiersza Jana Lechonia
66. Spojrzenie w przeszłość w wierszu Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej	- wskazać wiersz <i>Przebyta droga</i> jako przykład poezji dwudziestolecia międzywojennego	- nazwać uczucia wyrażone w utworze <i>Przebyta droga</i>	- określić, jak podmiot liryczny wiersza <i>Przebyta droga</i> ocenia własne życie	- wypowiedzieć się na temat znaczenia kryzysu w życiu młodego człowieka	- odszukać przykłady utworów Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej

-Jasnorzewskiej <i>Przebyta droga</i>			- uzasadnić, że utwór jest miniaturą poetycką		wykonywanych jako piosenki
67. Wizja przyszłości w serialu <i>Rok za rokiem</i>	- odszukać w recenzji informacje o czasie, miejscu akcji, bohaterach i fabule serialu	- omówić wizję przyszłości ukazaną w serialu <i>Rok za rokiem</i>	- wskazać w recenzji fragmenty stanowiące informacje oraz fragmenty będące opiniami autora - wymienić cechy gatunkowe recenzji	- podać przykłady utworów, np. filmu, powieści, komiksu, ukazujących wizję przyszłości	- wypowiedzieć się na temat obrazu przyszłości ukazanego w wybranym utworze
68. Błędy frazeologiczne. Frazeologizmy a przysłówia	- podać przykłady przysłów i wyjaśnić ich znaczenie	- odróżnić frazeologizmy od przysłów	- poprawnie używać frazeologizmów w wypowiedziach ustnych i pisemnych	- wskazać błędy frazeologiczne w przykładowych wypowiedziach - poprawić wskazane błędy	- wskazać związki frazeologiczne w wybranych hasłach słownikowych
69.,70. Podsumowanie – kryzys jako ważne ludzkie doświadczenie Powtórzenie wiadomości – od oświecenia do dwudziestolecia międzywojennego	- wskazać przedstawicieli poznanych epok - podać przykłady utworów z danej epoki - określić tematykę przykładowych utworów z danej epoki	- scharakteryzować w zwięzły sposób kolejne okresy w literaturze i kulturze: oświecenie, romantyzm, pozytywizm, Młodą Polskę, dwudziestolecie międzywojenne	- wymienić poetów dwudziestolecia międzywojennego oraz przykładowe wiersze tych twórców	- omówić treść wybranego utworu literackiego lub innego tekstu kultury podejmującego temat kryzysu życiowego	- napisać recenzję dowolnego utworu literackiego lub filmowego dotyczącego kryzysu życiowego

Źródło: Wydawnictwo Nowa Era

Opracowanie: E.Mrożek, E.Napiórkowska, Z. Różacka, M. Wróbel